

Bemærkninger til forslaget

Generelle bemærkninger

De seneste 10 års uddannelsespolitiske udvikling har medført øgede økonomiske ressourcer til voksenuddannelsessektoren.

Den erhvervsrettede voksenundervisning har alene fra 1976 til 1981 udviklet sig fra et budget på 526 mill. kr. til 1,4 mia kr. eksklusive løngodtgørelsesudgifter. En omfattende intern virksomhedsuddannelse er udviklet med det primære sigte at sikre lønmodtagernes erhvervsmæssige kvalifikationer.

I modsætning hertil har den almene fritidsundervisning og folkeoplysning ikke haft tilsvarende udviklingsmuligheder, hverken økonomisk eller lovgivningsmæssigt.

En voksenuddannelsesform med et socialt og alment sigte vil betyde, at ændringer, tilpasning eller udbygning af eksisterende lovgivning på voksenundervisningsområdet er nødvendige, i særdeleshed hvad angår den almene del.

Der må derfor gennemføres forsøgs- og udviklingsarbejde for at tilpasse voksenundervisningen og dens materialer til de nye målgrupper: de korttidsuddannede.

Folketingsbeslutningen af 30. maj 1984 om et 10 punkts program for voksenundervisning og folkeoplysning kan udgøre grundlaget og rammerne for de næste års udviklings- og forsøgsvirksomhed.

Den socialdemokratiske folketingsgruppe finder ikke, at regeringens udmøntning af de 100 mill. kr. til voksenundervisningen er i overensstemmelse med beslutningsgrundlaget i 10 punkts programmet.

De 4 store oplysningsforbund, AOF, FOF, LOF og FO, har derimod fremsat et fællesforslag, som bør nyde fremme i folketinget.

Beslutningsforslaget skal desuden ses i sammenhæng med 2 lovforslag om en reel voksenuddannelsesreform, henholdsvis L 123, forslag til lov om betalt frihed til uddannelse (løngodtgørelsesordningen) og L 124, forslag til lov om ret til frihed til uddannelse (orlovsordningen), der fremsættes samtidig hermed.

Derfor er forsøgsmidler til uddannelsesorlov på 10 mill. kr. ikke medtaget, idet det er socialdemokratiets opfattelse, at alle voksne pr. 1. januar 1986 lovgivningsmæssigt skal sikres en ret til uddannelsesfrihed.

Desuden foreslås det, at der afsættes 25 mill. kr. til forsøgs- og udviklingsarbejde vedrørende erhvervsrettet efter- og videreuddannelse.

Bemærkninger til forslagets enkelte punkter

Ad punkt 1

Forsøgs- og udviklingsarbejde

Udviklingscentret for folkeoplysning og voksenundervisning er en realitet. Centret vil givet medvirke til at skabe større interesse og forståelse for forsøgs- og udviklingsarbejde – også fordi centret kan bearbejde og videregive erfaringer.

Ud over det beløb, der er afsat til centrets oprettelse og drift, bør der afsættes et større beløb til forsøgs- og udviklingsarbejde. Dette skal også ses i sammenhæng med de nye krav, de kommende år vil stille til voksenundervisningen og folkeoplysningen. Endvidere kan det forventes, at der vil blive nedsat en kommission, der skal beskrive en ny fritidsundervisningslov. Der bør afsættes midler til en selvstændig sekretariatsfunktion m.v. for en sådan kommission. Forsøgsvirksomheden har som mål at skabe forudsætninger for et ændret lovgrundlag.

Ad punkt 2

Heltidsundervisning

I en 3-årig periode bør der afsættes et beløb årligt til at udvikle heltidsundervisningen – daghøjskolen. Økonomisk skal heltidsundervisningen sidestilles med enkeltfagskurserne i forsøgsperioden.

Kurserne henvender sig til den brede befolkningsgruppe, der har mulighed for at deltage i dagtimerne.

Der skal endvidere udvikles – og beskrives – indhold og metoder samt åbnes mulighed for ma-